

VVD-commentaar Centraal Economisch Plan 1984

De VVD-fractie is bijzonder verheugd dat de nationale economie in 1984 onmiskenbaar herstel te zien geeft. Nederland profiteert meer dan evenredig van de oplevende buitenlandse conjunctuur. Het is het beste bewijs dat het moedige en krachtige economische beleid van het kabinet – eerder dan voorspeld – positief resultaat oplevert. Door het „drie sporen“-beleid springen bijna alle seinen tegelijkertijd op groen. Dit winnende beleid moet dan ook met evenveel kracht worden voortgezet.

Belangrijke economische wapenfeiten voor 1984 zijn:

- de export neemt toe met 6%;
- de industriële investeringen nemen sterk toe met 11%, terwijl alle investeringen tezamen – na correctie – toenemen met 6%;
- de overheidsinvesteringen vertonen voor het eerst sinds jaren een stijging, terwijl de vrije sector bouw toeneemt met 50%;
- het nationaal inkomen groeit met 2% na een min – of nul – groei gedurende een reeks van jaren.

De werkgelegenheid in bedrijven neemt voor het eerst na vele jaren toe. De werkloosheid stijgt nog slechts in beperkte mate. Desondanks zal ons land met een jaargemiddelde van 850.000 werklozen of 16% van de beroepsbevolking zich nog heel veel offers moeten getroosten om weer in de pas te komen met de ons omringende landen. De VVD-fractie zal van haar kant al het mogelijke doen om het nationale actieplan ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid, dat momenteel door de sociale partners wordt ontplooid, te doen slagen.

Gezien de ruime monetaire situatie en de door het CPB nogal pessimistisch (dat wil zeggen hoog) ingeschatte besparingen voor gezins- en bedrijfshuishoudingen (6,3% NI in 1984 tegenover 4,4% in 1983) acht de VVD-fractie het aannemelijk dat ook de particuliere consumptie – in plaats van iets te dalen – stijgt. De economische groei zou daarom nog hoger kunnen uitvallen. Extra stimulering van de binnenlandse bestedingen acht de VVD daarom onnodig en bezien het nog altijd zeer hoge financieringstekort ook niet verdeigbaar. De opdoemende rente- en aflossingsverplichtingen als gevolg van de Staatsschuld dwingen er toe om de regeeraccorde-doelstelling met betrekking tot het financieringstekort (7,5% NI in 1986) binnen bereik te brengen.

De VVD-fractie wil een duidelijke kanttekening plaatsen bij de waarschuwing voor het gevaar van een zgn. „duale“ economie. Van meet af aan is het regeer-accorde-beleid erop gericht geweest om export en investeringen uit het moeras te trekken. Wanneer dat vroegtijdig lukt doet het merkwaardig aan daar nu tegen te waarschuwen. De VVD-fractie is er van overtuigd dat herstel van de binnenlandse

afzet volgt. Veel kleine en middelgrote bedrijven zullen door toelevering van de export- en investeringsgroei profiteren. Wel acht de VVD-fractie het juist om bij de invulling van de 2 mld. lastenverlichting voor bedrijven 1985 met name te kijken naar de kleine en middelgrote bedrijven, die arbeidsintensief zijn en veelal op de binnenlandse afzet zijn aangewezen.

(Voor nadere informatie: dr. R.W. de Korte, tel. 070-614911, tst. 2650.)

Deregulering (1)

Vorige week vond een eerste discussie plaats tussen Regering en Tweede Kamer over deregulering.

Dit keer ging het om de algemene filosofie van deregulering en over het eindbericht van de commissie-Geelhoed. Op 4 juni komen de rapporten Deregulering Ruimtelijke Ordening en Milieu (DROM) en bouw deregulering aan de orde; en op 26 juni de rapporten Van der Grinten en Nicaise, inzake sociaal-economische wetgeving. Vervolgens zal de Regering de vastgestelde algemene lijnen uit deze rapporten verder uitwerken in concrete wetswijzigingen. Een VVD-CDA-motie vraagt om een uitwerking van het merendeel daarvan vóór de zomer 1985 om de druk op de ketel te houden.

Tijdens het debat betuigde onze woordvoerder (evenals de CDA-fractie, en voor een groot gedeelte ook de PvdA-fractie) instemming met de algemene lijnen van het ingezette dereguleringsproces. Hij benadrukte dat het niet de bedoeling is om in Nederland een soort wild-west-maatschappij of een jungle te scheppen. Deregulering is een poging om begaanbare wegen aan te leggen in een oerwoud van wetten, nota's, rapporten, circulaire, plannen, notities, verordeningen, en meer soorten van deregulering van hogere en lagere overheden. Er zijn ook terreinen, waarop de overheid wel degelijk een regulerende rol heeft. Maar wel: „minder overheid – meer burger“ in zijn algemeenheid. Hij wees op enkele problemen rond de regel-dichtheid: Het overzicht is vaak zoekgeraakt. Coördinatie en integratie in besluitvorming zijn vaak onvoldoende aanwezig. Door kolossale ambtelijke apparaten zijn verkokerd optreden, bureaucratie en een vierde macht ontstaan.

Toezicht, controle en nazorg zijn afgenomen. Hierdoor heeft langzamerhand een accentverschuiving plaatsgevonden van de oorspronkelijke horizontale relatie particulier-particulier naar de verticale relatie overheid-particulier. Velen aanvaarden het als vanzelfsprekend dat zij zelf onmachtig zijn om oplossingen te vinden, en verwijten het de overheid zelfs als zij de oplossing niet direct aandraagt.

Anderzijds zijn vele regels van de overheid niet meer effectief door een gebrek aan legitimatie. Denk aan de overschrijding van de 100 km-grens op autowegen, aan het

overtreden van parkeervoorschriften en het niet betalen van de verplichte hondenbelasting.

Vele regels veroorzaken verder hoge kosten en lasten binnen en buiten de overheid. Brengen frustraties bij de burgers met zich mee en doden initiatieven. En door onvoldoende toezicht, controle en nazorg veroorzaken ze ook risico's voor de Nederlandse rechtsstaat, zoals onduidelijkheden en overtredingsverschijnselen.

De cardinale vraag in het debat was of de overheid bereid was om de op vele plaatsen dolgedraaide regulerings-ideologie weer in normale banen te geleiden, door over de vele schuttinkjes en langs de vele zuiltjes van deelbelangen en doelgroepen heen te kijken naar de toch noodzakelijke oplossing: een nieuw evenwicht tussen overheid en particuliere sector, tussen staatsverzorging en eigen verantwoordelijkheid, tussen bureaucratie en vrijheid.

Het optreden en ingrijpen van de overheid moet weer zoveel mogelijk worden beperkt tot een ordening van randvoorwaarden.

Als een nieuw instrument voor vermindering/vereenvoudiging en stroomlijning van procedures bepleitte de fractie de introductie van een zgn. „Eén-besluitwet”. Hiermee wordt bedoeld een regeling die voor één en dezelfde activiteit slechts één plan, één procedure, één beslispunt, en één bezwaren- en beroepsingang noodzakelijk maakt en dus niet meer tientallen, zoals nu nog vaak het geval is. Deze wet zou dan de mogelijkheid moeten bieden om per geval te besluiten welke andere wetten in zo'n geval buiten toepassing kunnen blijven, omdat ze dan vervangen worden door die „Eén besluit-wet”. Deze wet integreert dan alle belangen. Op die wijze zouden eindeloze reeksen van beslissingen op grond van diverse wetten kunnen worden voorkómen.

Ondanks ook enkele bezwaren daartegen, zegde Minister van Justitie Frits Korthals Altes nadere besturing van dit voorstel toe. Verder wees de VVD-woordvoerder erop dat uit onderzoek was gebleken dat van de vele duizenden vergunningen en aanvragen om vergunning op milieugebied $\pm 70 - 80\%$ gelijk of gelijksoortig was (confectiewerk) en dat slechts $\pm 20 - 30\%$ specifieke gevallen waren (maatwerk). Confectiewerk kan redelijk simpel op standaardmatige wijze worden afgedaan. Hij vroeg dan ook af in hoeverre zich ook confectiegevallen voor doen op fiscaal, sociaal, economisch en welzijnsgebied.

Onze woordvoerder ging verder in op diverse andere onderwerpen, zoals: ongewenste circulaire, onderscheiden soorten wetgevingsgebieden, economische en internationale aspecten. En ook op de 13 toetsingscriteria van de commissie-Geelhoed voor nieuwe wetgeving, die er in feite op neer komen dat de overheid sober en terughoudend moet zijn op het punt van regulering.

De VVD-fractie vindt dat één belangrijk criterium ontbreekt. Namelijk dat regulering met name wetgeving, eenvoudig, leesbaar en begrijpelijk moet zijn, terwijl er verder naar zou moeten worden gestreefd om zoveel mogelijk wetten zó te redigeren dat uitvoering en toepassing ervan ook via computers kan plaatsvinden.

Op dit punt werd een motie ingediend.

(Voor nadere informatie: Mr. A.J. te Velthuis, tel. 070-614911, tst. 2288.)

Deregulering (2)

Woordvoerder Jan Kees Wiebenga besteedde aandacht aan het verband tussen deregulering en de andere zogeheten grote operaties. Naast de deregulering zijn dat heroverweging, personeelsvermindering, privatisering,

decentralisatie en reorganisatie van de rijksdienst. Tezamen dienen zij de overheid als geheel te saneren en haar rol in de samenleving terug te dringen. Deregulering is niet alleen een louter technisch-juridisch proces.

Het voorbeeld van de decentralisatie-operatie (circa 15 jaar eerder begonnen) noemde hij niet bemoedigend. Door velerlei tegenwerking is de brede aanpak daarvan verlaten.

Kan de Minister van Justitie wel, wat de Minister van Binnenlandse Zaken niet is gelukt?

Door deregulering op Rijksniveau kan een toename en verspreiding van regelgeving bij de lagere overheden ontstaan. Ook hier is echte deregulering een vereiste. De woordvoerder vroeg de regering hierop attent te zijn. Over het verband tussen deregulering en de personeelsvermindering wordt door de regering ten onrechte gezwegen. Deregulering zal zeker gevolgen hebben in de personeels sfeer. Door middel van een motie vroeg de VVD-fractie de regering hierop alsnog terug te komen.

Tenslotte vroeg de VVD-fractie aandacht voor de coördinatie tussen de verschillende commissies, die zich met het wetgevingsbeleid bezig houden en een grotere rol voor de Raad van State bij deregulering en het wetgevingsproces, bijvoorbeeld door het oprichten van een afdeling wetgeving.

Voorts verdient ook een aantal andere onderwerpen bijzondere aandacht, zoals het uitwerken van wetgeving in meerdere varianten, het verschijnsel horizon-wetgeving of sunset-principe, pseudo-wetgeving en de circulaire-cultuur (waarover de VVD-motie van 2 mei 1984) en problemen bij de handhaving van het recht.

(Voor nadere informatie: mr. J.G.C. Wiebenga, tel. 070-614911, tst. 2092.)

Zure bodem en zure regen

Deze week had de Tweede Kamer een eerste discussie met de regering over de oorzaken en gevolgen van de luchtverontreiniging die leidt tot schade aan planten, bomen en gewassen en tot verzuring van de bodem.

Milieuminister Pieter Wimsemier en Landbouwminister Gerrit Braks waren ondertekenaars van de notitie over de verzuring van de bodem, die centraal stond in het debat. De gezamenlijke Kamercommissies voor Landbouw en Milieubeheer hadden ter voorbereiding bezoeken gebracht aan verschillende bospercelen in Nederland, waar ernstige schade zichtbaar was. Ook werd een bezoek gebracht aan een bos in Duitsland even ten oosten van Paderborn, waar de plotseling ingetreden sterfte van naaldbomen de Duitse houtvesters grote zorgen gaf. Allen waren onder de indruk van de omvang van de schade en van de snelheid, waarmee de aantasting van de bomen zich ontwikkelde.

In het debat werd van VVD-zijde daarom met grote nadruk aan de regering gevraagd welke plannen de regering ontwikkelt om naast het gepresenteerde lange-termijn plan ook dit jaar al uitstootbeperkingen door te kunnen voeren als de snelheid van aantasting van onze bossen dat noodzakelijk zou maken.

De belangrijkste bijdragen aan de zure regen zijn afkomstig van de verbranding van olie en steenkool in enkele grote industriële installaties en elektriciteitscentrales, van het verkeer en van de agrarische sector via de opslag en het uitrijden van dierlijke mest. De grote ondervuringsinstallaties produceren veel zwaveldeoxyde dat in de lucht wordt omgezet in zwavelzuur. Daarnaast worden ook stikstofoxy-

den gevormd, die worden omgezet in salpeterzuur. Het verkeer stoot via de uitlaatgassen vooral stikstofoxyde uit, waarvan de effecten op mooie dagen met zonlicht merkbaar worden. Vanuit de agrarische sector is de ammoniak belangrijk. In gebieden met intensieve veehouderij kan de ammoniakproductie zo hoog oplopen dat ernstige schade aan de bossen in de directe omgeving zichtbaar wordt.

Veel van de kennis die nodig is om een doelmatig en efficiënt beleid te kunnen voeren ontbreekt tot dusver, maar de ernst van de situatie vereist toch dat reeds nu maatregelen genomen worden.

Het beleidsplan van de regering beoogt via ingrijpende technische maatregelen de uitstoot van schadelijke gasen door grote installaties en door het verkeer te verminderen. Dit is een programma dat vele jaren gaat vergen en hoge kosten met zich meebrengt. Tegen het jaar 2000 mag worden verwacht dat een aanmerkelijke verbetering van de luchtkwaliteit zal zijn bereikt. Het terugdringen van de emissie van ammoniak is moeilijker, omdat het een ingreep betekenen kan in de veehouderij waarin velen hun brood verdienen. Het betreft hier levend vee en dus miljoenen, ieder voor zich weliswaar kleine emissiebronnen.

De VVD-fractie kan in het algemeen instemmen met het lange termijn beleid maar legde vooral de nadruk op de noodzaak doelmatig tewerk te gaan, gebaseerd op kennis en gericht op resultaten. Met kracht werd erop aangedrongen dat een goed gecoördineerd onderzoekprogramma zal worden opgezet. Daarnaast zal vooral internationaal moeten worden samengewerkt; een groot deel van de zure regen die neerdaalt in ons land is afkomstig uit onze buurlanden. Als het kostbare maatregelen betreft wil de VVD een goede analyse van de maatregelen alvorens tot uitvoering over te gaan. Voor het geval een snel voortgaande verslechtering ingrijpende maatregelen op korte termijn nodig zal maken, moet een zorgvuldige afweging van de verschillende economische gevolgen plaatsvinden, omdat in zulk een situatie grote offers gevraagd zullen moeten worden.

Door de VVD wordt groot belang gehecht aan de actieve medewerking van alle betrokkenen. De regering werd gevraagd na te gaan wat in dit opzicht mogelijk is. Allen zijn erbij betrokken; de industrie, alle deelnemers aan het verkeer, de nutsbedrijven en de landbouw. In het najaar zal opnieuw met de regering worden gesproken aan de hand van nieuwe gegevens en de actuele stand van zaken.

(Voor nadere informatie: dr. R. Braams, tel. 070614911, tst. 2016.)

Voortgangsnota Patientenbeleid

De VVD-fractie heeft waardering voor de gedegen inventarisatie en beschrijving van de vele facetten van het veelomvattende, rijkgeschakeerde patientenbeleid. In die zin is het een goede nota. Alleen de naam is verkeerd gekozen: het zou geen voortgangsnota moeten heten, maar een stagnatienota.

Na de nota patientenbeleid, behandeld in de uitgebreide commissievergadering van 29 maart 1982, als eerste aanzet om te komen tot een samenhangend beleid is de voortvarende start gestopt.

Voortgaand onderzoek en overleg is belangrijk, maar het mag natuurlijk niet dienen als alibi om verder maar af te wachten.

Algemeen uitgangspunt van de VVD is dat het patientenbeleid geconcentreerd dient te zijn op het zelfbeschikkingsrecht van de individuele patient, inclusief de

mogelijkheid om dit recht te realiseren. Trefwoorden daarbij zijn de juridische relatie tussen patient en hulpverlener, het recht op informatie, voorlichting, het principe van de toestemmingsvereiste, bescherming van de privacy en de klachtenprocedure en verhaalrecht.

Om het zelfbeschikkingsrecht te kunnen realiseren dient patientenvoorlichting als noodzakelijk en wezenlijk onderdeel te worden beschouwd van het medisch handelen. fundamenteel voor de rechtspositie van de patient die zelf (of degene die zijn belangen behartigt) benaderd dient te worden als een mondig mens die niet zonder meer elke behandeling aanvaardt, keuzevrijheid wil, („laagdrempelige“) informatie wenst en genoegdoening van wensen en klachten verlangt.

Diverse onderzoeken wijzen op de behoefte van hulpverleners aan deskundige ondersteuning en scholing in voorlichtingstaken. Om te bereiken dat ook voorlichtingsactiviteiten subsidiabel zijn voor het Praeventiefonds, diende de VVD een kamerbreed gesteunde motie in.

Ook pleitte de VVD voor een betere rechtspositionele regeling van de meest afhankelijken, patienten in de intramurale gezondheidszorg, verpleeghuispatienten, en onder meer ouders van geestelijk gehandicapten. Al naar gelang de afhankelijkheid toeneemt in mate en naar zijn aard, zal de regelgeving strikter waarborgen moeten bevatten ook voor hun rechten, aldus woordvoester Erica Terpstra.

Het maken van een eigen vrije keuze ten aanzien van hulpverlener, plaats en/of wijze van behandeling kan om praktische redenen noodzakelijkerwijs ingeperkt moeten worden. Waar mogelijk zal de VVD zich blijven verzetten tegen monopolisering. Hierbij dient ook te worden inbegrepen het recht op betaalde „second opinions“, waarbij de bestaande gegevens volledig beschikbaar dienen te zijn.

Recht op informatie omvat ook recht op inzage van eigen gegevens over onderzoek, diagnostiek en therapeutisch beleid. Ronduit ontevreden was de VVD over het uitblijven van het inzagerecht.

In principe moet de patient kunnen beschikken (zonder dat er sprake hoeft/mag zijn van opdringen van informatie) over gegevens over zichzelf, zoals diagnoses, laboratorium-uitkomsten, röntgenfoto's en andere relevante gegevens. Het geven van voldoende uitleg over de gegevens is daarbij noodzakelijk. Het niet overdragen van gegevens kan een belemmering vormen voor de vrije keuze van andere hulpverleners, aldus de VVD-woordvoester die eraan toevoegde dat het overdragen van gegevens uitsluitend kan geschieden met toestemming van de patient.

De VVD is het eens met het streven naar modelovereenkomsten inzake toestemmingsprocedure patient ten aanzien van zijn behandeling, al vreesd zij tevens een herhaling van de fouten (grotere besluit-aarzeling hulpverlener, meer diagnostische verrichtingen als „extra“-safe, verstoord vertrouwen-relatie etc.) die in Amerika zijn gemaakt. De VVD keerde zich tegen het voorstel van de PvdA om kinderen vanaf 14 jaar het recht te geven volstrekt zelfstandig het toestemmingsrecht (incl. recht op weigeren behandeling) uit te oefenen. Dat de voorlichting mede begrijpelijk moet zijn voor de minderjarige patient, is voor ons vanzelfsprekend dat het kind meebevest is prima, maar om een zo jong kind uitsluitend in zijn eentje te belasten met soms diepgrijpende beslissingen is voor de VVD niet acceptabel, aldus de VVD-woordvoester.

(Voor nadere informatie: mevr. E. Terpstra, tel. 070-614911, tst. 2118.)

Gemeentelijke herindeling Krimpenerwaard

De stemmingen over de belangrijkste wijzigingsvoorstellen op het wetsontwerp tot gemeentelijke herindeling van de Krimpenerwaard verliepen als volgt:

1. Amendement CDA/VVD om Schoonhoven zelfstandig te laten (inplaats van samen te voegen met Bergambacht en Ammerstol) werd aangenomen (PvdA was tegen).
2. Amendement CDA/VVD om Bergambacht en Ammerstol samen te voegen met Berkenwoude (waardoor Berkenwoude niet samengaat met Haasdrecht, Vlist en Stolwijk) werd aangenomen (PvdA en kleine partijen tegen).
3. Amendement van het CDA om de samenvoeging van Lekkerkerk en Krimpen aan de Lek weer ongedaan te maken, werd verworpen (PvdA en meerendeel VVD tegen; CDA, kleine partijen en drie VVD-leden voor).
4. Amendement VVD en CDA, waarbij middels een grenscorrectie de begraafplaats van Krimpen aan den IJssel bij die gemeente wordt gevoegd met algemene stemmen aanvaard.

De overige amendementen beoogden een kleinschaliger herindeling en werden alle verworpen.

Als resultaat van deze stemmingen komen, behoudens het oordeel van de Eerste Kamer, de volgende nieuwe gemeenten tot stand: Schoonhoven (± 10.600 inw.), Bergambacht (± 8.500 inw.), Vlist (± 9.300 inw.), Nederlek (± 13.600 inw.), Krimpen aan den IJssel (± 28.100 inw.) en Ouderkerk (± 8.300 inw.).

(Voor nadere informatie: mr. J.G.C. Wiebenga, tel. 070-614911, tst. 2092.)

Uit de Eerste Kamer:

Beleidsdebat Onderwijs

Bij het beleidsdebat over Onderwijs en Wetenschap in de Eerste Kamer hebben de woordvoerders voor Onderwijs, drs. A. van Boven en mr. M.C.B. Burkens, vooral aandacht besteed aan de kwaliteit van het onderwijs, de toekomst van het Voortgezet Onderwijs en de onzekere, onduidelijke en daardoor demotiverende situatie waarin Voortgezet Onderwijs, Buitengewoon Onderwijs en Wetenschappelijk Onderwijs verkeren mede als gevolg van de gebrekkige presentatie van het beleid van de zijde van het ministerie.

De VVD-fractie bepleitte ter bepaling van de kwaliteit van het onderwijs minimumeindtermen per leergebied alsmede, uitgaande van de verschillen in aard en aanleg van de leerlingen, differentieële eindtermen. In het kader van de kwaliteitsbewaking achtte de fractie ondermeer het verkrijgen van inzicht in de resultaten van individuele leerlingen een vereiste en noemde zij het verleggen van de eindverantwoordelijkheid voor de eerste graadsleraren-opleiding van de Universiteiten naar de Nieuwe Leraren Opleidingen onjuist en bepaald niet kwaliteitsbevorderend voor het V.W.O. Ten aanzien van de toekomst van het Voortgezet Onderwijs kon de VVD-fractie instemmen met een tweesporig beleid. De grote voorkeur ging uit naar het opheffen van knelpunten in het huidige stelsel voor Voortgezet Onderwijs. Aan experimenten binnen de bestaande structuur bieden de artikelen 25 en 26 van de Wet Voortgezet Onderwijs alle mogelijkheden. Naast aandacht voor de wiskunde verdienen de moderne talen, die zowel voor de wetenschapsbeoefe-

ning als voor het economisch handelsverkeer onontbeerlijk zijn, een ruimere plaats in het Voortgezet Onderwijs.

In het kader van de ontwikkeling en het behoud van onze cultuur hield de heer Van Boven een pleidooi voor de plaats van het vak geschiedenis en het handhaven van het aanvangsonderwijs in de klassieke talen in de lagere klassen van het Voortgezet Onderwijs als basis voor een echte gymnasiale scholing.

Maar ook andere onderwijsvormen moesten zijns inziens via een experimentenwet een faire kans krijgen. Hij somde tenslotte de voorwaarden op die de VVD-fractie aan een Voortgezet basisonderwijs-experiment stelt:

- interpretatie van het begrip experiment in de zin die de grote „Van Dale" daaraan geeft: een proef om na te gaan of Voortgezet basisonderwijs kan;
- het bereiken van hetzelfde eindniveau na de tweede fase Voortgezet Onderwijs als thans in het reguliere Voortgezet Onderwijs bereikt wordt;
- beperking van het aantal experimenteerscholen (de wet mag geen ontwikkelingswet worden!);
- een deugdelijke evaluatie over een langere tijd;
- geen concurrentie-vervalsende extra faciliteiten voor experimenteerscholen;
- een duidelijk en deugdelijk prijskaartje;
- met het oog op het vervolgonderwijs: de mogelijkheid tot doorstroombepalende keuzes alsmede eindtermen, eventuele toetsing en een diploma;
- geen experimenten in scholen waar de onderwijsgeven- den er niet achter staan (de leerlingen mogen niet het slachtoffer worden);
- lopende middenschoolexperimenten onder deze experimentenwet brengen.

Uit de betogen van de CDA-woordvoerders over hetzelfde onderwerp bleek dat de regeringspartijen in de Eerste Kamer hierbij volledig op dezelfde lijn zitten. Daarnaast vroeg de heer Burkens aandacht voor de overmaat aan veranderingen waarmee het wetenschappelijk onderwijs wordt geconfronteerd: twee-fasen-structuur, voorwaardelijke financiering, herstructurering formatie-opzet en bezoldiging, taakverdelings- en concentratie-operatie, een nieuwe overlegstructuur en de Wet Wetenschappelijk Onderwijs 1984.

In deze situatie zal het beleid een optimale duidelijkheid en rechtlijnigheid moeten vertonen.

De gang van zaken bij de invoering van met name de voorwaardelijke financiering en de twee-fasen-structuur is in dit opzicht onbevredigend. Ook de toekomstperspectieven, zoals weergegeven in de in april verschenen nota-Beiaard bieden niet in alle opzichten duidelijkheid in de juiste richting.

Hij wees hierbij in het bijzonder op de beroepsopleidingen bij het wetenschappelijk onderwijs, op de nieuwe personeelscategorie „assistent in opleiding" en op de voorgenomen overheveling van de eindverantwoordelijkheid voor de eerste graads leraarsopleidingen naar de Nieuwe Lerarsopleidingen.

(Voor nadere informatie: drs. A. van Boven, tel. 070-246582 en mr. M.C.B. Burkens, tel. 03434-53579.)